

Szerkesztési Iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Feladószerkesztő: Benczel János.

Helyi árké:
Hétfőre --- 24 K
Kétfőre --- 12 K
Nagyedőre --- 6 K
Egyes szám ára 8 Allér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vess föl.
Azonkívül az összes hir-
:: :: detési irodák :: ::
Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. a. 8 órákor

Nagybecskerek, 1915.

XLIV. évfolyam, 42. szám.

Hétfő, február 22.

Diadalmas harcaink az oroszszal.

B u d a p e s t, február 21. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.
Lengyelországban és Nyugat-Galicziában a helyzet általában változatlan, a tegnapi nap nyugodtabban telt el.
A kárpáti arevonalon, a Dukla és Wyszow közt folyó harcokban az ellenségnek súlyos veszteségeket okozva, ismét több orosz támadást vertünk vissza és eközben hétszázötven oroszot elfogtunk.

Hadműveleteink a Dnjestertől délre tovább folynak.

Bukovinában nyugalom van.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

B u d a p e s t, február 21. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) A nagy főhadiszállás jelenti a keleti hadszíntérről:

Grodnótól északnyugatra tegnap sem állt még be nevezetesebb változás.

Ossowiectől északra, Kolnótól délkeletre és a Praszisz és Visztula közti arevonalon — Plocktól keletre — harcok tovább folynak.

Lengyelországnak a Visztulától délre eső részében nincs ujság.

A nyugati világcsata.

B u d a p e s t, február 21. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, február 21.
A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről:

Nieuportnál egy ellenséges hajó, hihetőleg egy aknakutató, aknára futott és elsüllyedt. Ellenséges torpedónaszádok, midőn löttünk rájuk, eltűntek.

Yperntől délkeletre a csatorna mentén elfoglaltunk egy ellenséges lövészárkot. Néhány foglyot ejtettünk.

Champagneban a legutóbbi napok súlyos harcainak után aránylag nyugalom volt.

Combresnál a franciáknak nagy erővel és szívóssággal ellenünk intézett támadását az ellenség súlyos veszteségei mellett visszavertük.

A Vogézekben támadásaink előbbre haladtak, Sulzerntől délkeletre elfoglaltuk Hochrotberget, a Hort melletti magaslatot és a Prizl és Widental majorokat.

Törökország háborúja.

B u d a p e s t, február 21. A „Torontál“ eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk:
A „Milli“ távirati ügynökség jelenti:

A Dardanellák bombázásakor az erődök engedték közeledni az ellenséges hajókat, azután sortűzet adtak. Tizenhét lövés közül csak négy nem talált, a többi a hajókat érte. Az ellenséges flotta három hajója használhatatlanná vált, a tengernagy hajót súlyosan megsérülve elvontatták.

A déli hadszíntérről.

B u d a p e s t, február 21. A „Torontál“ eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk:
Kopenhágából sürgönyzik:

Nisből ideérkezett jelentések szerint az albánok elfoglalták Ochnedát. A szerbek az albánok elől visszavonultak.

B u d a p e s t, február 21. A „Torontál“ eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk:

A Corriere della Sera jelentése szerint Szerbia egyes erőit nehéz francia ágyúkkal látták el s a szerb hadseregben sok francia tiszt szolgál.

HIREK.

A kulturegyesület a Vörös Félholdért.

Vikár Béla és dr. Kunos Ignác előadása.

Nagybecskerek, febr. 22.

A háborus jótékonyág jegyében igazi kulturális ünnepe volt tegnap Nagybecskereknek. A Torontálvármegyei Közművelődési Egyesület állította tegnap a kulturát a háborus jótékonyág szolgálatába s ebben két kiváló tudósunk működött közre nemes önzetlenséggel és lelkesedéssel.

A kulturegyesület szabadliceumi előadásai keretében ugyanis tegnap megtartotta a már két héttel ezelőtt tervezett előadását a Vörös Félholdért, török fegyvertársunk Vöröskereszt-egylete javára s ez az előadás valóságos tudományos ünneppé nőtte ki magát.

A vasuti forgalom miatt két ízben elhalasztott előadásra való várakozásért gazdagon kárpótolta a közönséget az a nagystilusú program, melyben ezúttal része volt s hogy Kunos Ignác mellett még egy kitűnő tudósunkat, Vikár Bélát is tisztelhetjük városunkban. Két kiváló akadémikus és tudós nagyszerű előadásában volt tehát egyszerre része a közönségnek, amely lelkes ovációval hálálta meg a műélvezetet, amelyet ez az előadás nyújtott.

Az előadásra színültig megtelt a kasszinó nagyterme s a közönség sorában megjelent közéletünk és társadalmunk színe-java. Így ott volt: dr. Dellimánics Lajos főispán, kormánybiztos, Jankó Ágoston udvari tanácsos, alispán, dr. Vincze Erő m. főjegyző, Tóth István min. tanácsos, pénzügyigazgató, dr. Perisics Zoltán polgármester, Lowieser Imre közp. főszolgabíró, dr. Kovács Rókus törvényszéki elnök, dr. Bartha György főgimnáziumi igazgató, dr. Laczkovics Gyula kincstári jegügyi tanácsos, Poroszkay Béla, Knyaskó Lajos felső kereskedelmi iskolai igazgató, Marton Andor gazd. egyleti főtitkár, Szalay Pál és Jeszenszky Nándor lelkészek, dr. Steiner Gyula közkórházi helyettes igazgató-főorvos, Messinger Karolin igazgatónő, Perl Mihály felső keresk. iskolai igazgató-helyettes, Harzer József, Králik László, Kovács Endre, Streitmánn Antal főgimnáziumi tanárok, Axmann János kir. főállatorvos és még számosan, valamint igen díszes nagyszámú kölgközönség.

Az előadást dr. Vincze Erő, a kulturegyesület igazgatója vezette be a vendégeket üdvözlő szép szavaival.

Azután egy bájos fiatal leány, Alexandrovics Mariska lépett az emelvényre s lendületes hévvel elszavalta Kara Gunduz török költőnek Kunos Ignác fordította „Óda a szövetségeseinkhez“ című versét s a közönség meleg tapsal honorálta a kisasszony szavát.

Ezután következett dr. Kunos Ignác előadása, amelyet „Keleti kulturképek“ címen tartott. Tárgyához illő költői színes nyelven ismertette Kunos a törökök családi életét, a török nő helyzetét és szerepét, családi és társadalmi szokásait s általában a kelet kulturvilágát, amelyből végül arra a konklúzióra jutott, hogy a kelet kulturáját meg kell hagyni keletinek, mert különben csak meghamisítjuk. Legvégül szólt a Vörös Félhold nemes munkájáról s a Vörös Félholdért megindult mozgalomról, amelynek támogatásával magunkat is támogatjuk.

Percekig tartó lelkes taps és éljenzés honorálta a kitűnő orientalistának pompás előadását, amely szépségével és érdekességével mindvégig lebilincselte a közönséget.

Kunos Ignácot másik kitűnő tudós vendégünk, Vikár Béla követte, aki a német háborus költészetet ismertette kitűnő előadásban s egész sereg pompás háborus költeményt olvasott föl, amelyeket ő fordított németből s amelyek legközelebb összegyűjtve „Táborútek“ címen önálló kötetben fognak megjelenni szintén a Vörös Félhold javára.

A költemények maguk is nagy hatást tettek a közönségre, de fokozta a hatást

Vikár Bélának művészi előadása, amelyvel a költeményeket bemutatta.

Vikár Béla előadását már az egyes költeményeknél is sokszor megszakította a tetszés, amely végül viharos ovációval tetőződött be s a közönség az előadás után is lelkesen ünnepelte a két tudóst a nyújtott magas szellemi élvezetért.

Az előadás kulturális jelentőségén kívül a jótékonyágnak is értékes szolgálót tett, mert szöp jövedelmet hozott a Vörös Félholdnak s a kulturegyesületet teljes elismerés illeti ezért a szép háborus délutánért.

— **Küldjünk katonáinknak thermosüvegeket, teát, konyakot, likórt, csokoládét, caces-t!** Az adományokat köszönetl. fogadják s a hadtápparancsnokságokhoz juttatja a honvédelmi miniszterium Hadsegélyző Hivatala, Budapest, IV., Váci-utca 38.

— **A vásárnapi hivatalos jelentések.** A miniszterelnökség sajtóosztályától vásárnap a következő hivatalos jelentéseket kaptuk:

Höfer jelentése:

Orosz-Lengyelországban a fokozott ágyu- és puskatűz tegnap is tartott. Azon előretolt állásokért, amelyeket mi a Tarnówtól délre eső területen és a Dunajec mellett az oroszoktól elfoglaltunk, hevesebb harcok fejlődtek. Az ellenség ellentámadásait több ízben véresen visszavertük. A kárpáti arcvonalon az általános helyzet egész Wyszkow tájáig változatlan. Csaknem mindenütt harcolnak. Délkeleti Galiciában az ellenség Nadwornától északra elfoglalt erős állásait nem volt képes megtartani, utolsó döntő támadásunk elől kitért és lovasságunktól üldözve Sztanislaw irányában elvonult.

A német főhadiszállás jelentése:

Nyugati hadszíntér:

Champagneban Perthestől északra és Lesmeniltől északra a franciák tegnap igen nagy erőikkel támadtak. Az ellenségnek minden kísérlete, hogy vonalunkat áttörje, meghúsult. Egyes kisebb darabokon sikerült neki legelől fekvő árkaikba behatolni s ott még folyik a harc. Egyebütt az ellenséget súlyos veszteségei mellett visszavetettük. Verduntól északra is visszavetettük a franciák egy támadását. Combentnál a franciák heves tüzérségi előkészítés után újból előretörték. A harc még folyik. A Vogézekben rohammal elfoglaltuk az ellenség főhadállását Sulzerntől keletre fekvő magaslaton két kilométernyi szélességben, ugyszintén a Müntertől nyugatra fekvő Reichsackerkopftól is. A Mühlbachtól északra fekvő magaslatokért még folyik a harc. Metzeral és Sondernacht helységeket harc után megszállottuk.

Keleti hadszíntér:

Grodnotól északnyugatra és Suchawolától északra nem állott be nevezetesebb változás. Kolnától délkeletre az eleltséget lomzai külön állásaiba vetettük vissza. Mysziniectől délre, Praszisztól északkeletre és Raciától keletre helyi jelentőségű harcok folytak. A Visztulától délre nincs újság.

— **Katonai kinevezések.** A király kinevezte Pallavicini Artur őrgróf 1. huszárezredbeli tartalékos főhadnagyot századossá, dr. Gyertyánffy László és dr. Daniel Pál szolgálaton kívüli viszonyban levő hadnagyokat főhadnagyká, Pintér Aladár, Tanító Béla, Gabányi Béla és Prokits György 29. gyalogezredbeli hadnagyokat főhadnagyká.

— **Miniszteri biztosi látogatás járványkórházainkban.** Gróf Károlyi Gyula, akit a kormány a háborus járványokkal szemben való védekezés ellenőrzésére miniszteri biztossal küldött ki, körútjában tegnap Nagybecskerekre is ellátogatott s dr. Haidegger Lajos m. fő-

orvos kíséretében megtekintette járványkórházainkat. A miniszteri biztos különös elismerését és megelégedését fejezte ki a mintaszerű rend és kezelés fölött, amelyet nálunk tapasztalt.

— **A esanádegyházmegye köréből.** A megyéspüspök a Govrik Sándor halálával megüresedett szőregi plébánia ideiglenes vezetésével Matkovich Alajos szőregi segédlelkészt bízta meg. — **Kopasz Antal** módosi segédlelkész hadba vonult. Az ottani iskolák hitoktatói teendőivel Juhász Kálmán végzett teológus bízott meg, akit a jövő hónapban fog a megyés püspök pappá szentelni.

— **Adomány.** Dr. Schiller Frigyesné Banlak a háboruban elesettek hátramardottai segélyezésére 15 koronát adományozott lapunk útján, mely összeget rendeltetési helyére juttattuk.

— **Katonatemetés.** A József-kórházban szombaton meghalt Suberov Milán nagybíró születésü 21 éves, 29-ik gyalogezredbeli közlegény. Az elhunyt katonát ma délután fél 3 órakor temetik a József kórházból a gör. kel. vallás szertartása szerint.

— **A gazdasági bizottság megalakulása Torontálvásárhelyen.** Torontálvásárhelyről írják: A járás főszolgabírójának közbejöttével Torontálvásárhelyen megalakult a gazdasági bizottság. Elnök lett Hrusztek Nándor, a Páncsovai Népbank főintézetének főnöke. Előadó: Sepsey Mihály községi jegyző. Jegyző: Baranyi Ferenc elemi iskolai h. igazgató. A bizottság tagjaivá megválasztottak: Gaesal János lelkész, dr. Somogyi Sándor orvos, Szabó Pál polg. iskolai igazgató, Szehr Pál, Benke Sándor kereskedők, Laskai András tanító, Tóth Ferenc községi bíró, Zacher Ferenc s. jegyző, Szőke Benedek községi albiró, Tóth Sámuel községi pénztárnok, Olasz Samu, Vig Ferenc, Laki János, Joó Mihály községi esküdtek, Joó Sándor közgyám, id. Szent András, Sasi Bálint, Görbe Imre, Oláh József, Kiss István, ifj. Szent András, Komáromi Mihály, Sepsey János, Totka Lajos, Buza Ferenc, Laskai Márton, Földesi Lajos birtokosok. A bizottság már meg is kezdte működését.

— **Gépészek vizsgálja.** A gőzgépkezelők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden március hó 7-ik napján d. e. 9 órakor a szegedi felső ipariskolában fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez Szeged, Földvári-utca 4. sz. küldendők.

— **Mennyi a vesztesége ellenségeinknek?** A halál angyala kaszás hadiszekeren vágta végig a harcok mezőin, hull az ember mint a sárguló fáról a levél. Milliokra megy a száma azoknak, akiket a háboru lehellete ért s akik életükkel fizették meg mások vágyait, büneit, törekvéseit. A Vöröskereszt nemzetközi irodája Genfben a minap közzétett egy statisztikát, amely borzalmas nagyságúnak mutatja a háboru aratását. E szerint:

Szerbia vesztesége 1915 január 10-éig a következő volt: Beteg és gyógyítható sebesült 38.000, állandóan alkalmatlan 12.500, fogoly 18.500, halott 22.000, összesen 91.000 ember.

Japán 1914 november 21-éig a következő veszteséget szenvedte: Beteg és gyógyítható sebesült 36.000, nyomorék 5500, fogoly 2500 (ezeket természetesen visszakapták), halott 11.500, összesen 55.500 ember.

Oroszország vesztesége 1915 január 10-éig ez: Beteg és gyógyítható sebesült 1.490.000, nyomorék 421.500, fogoly 769.000, halott 743.000, összesen 3.423.500 ember.

Belgium december 31-éig ezt a veszteséget szenvedte: Beteg és gyógyítható sebesült 62.500, nyomorék 27.500, fogoly 49.500, halott 72.500, összesen 212.000 ember.

Franciaország 1914 december 31-éig ezt a veszteséget szenvedte: Beteg és gyógyítható sebesült 718.000, nyomorék 493.000, fogoly 494.000, halott 464.000, összesen 2,115.500 ember.

Anglia december 31-éig ennyit vésztett: Beteg és sebesült 185.000, nyomorék 49.500, fogoly 82.500, halott 116.500, összesen 433.500 ember.

Ezek szerint említett ellenségeink a megemlített határidőig ennyit vésztettek: Beteg és sebesült 2,655.500, nyomorék

975.000, fogoly 1,462.500, halott 1,516.500, összesen 6,609.500 embert. Ha az átlagos egy napra eső veszteséggel kiegészítjük ezt a számot, úgy a mai napig 8,436.900 embert vésztett az entente. Ha azonban hozzászámítjuk az oroszok új veszteségeit is a mazuri tavaknál és Duklánál, amik nem mérhetők a napi átlaggal, akkor ellenségeink vesztesége közelebb áll a kilenc millióhoz, mint a nyolchoz.

Mit csinál Szerbia?

— Élet-halál harc előtt. — Uj komitácsikat nevelnek a szerbek. —

— febr. 22.

Amint Pribicevics Milán és Tankosics Volja szerb őrnagyok előkészítő tanfolyamon oktatták ki a szerajevói merénylet gyilkosait, akként kaptak rendszeres oktatást azok a szerbek, akik nem lehetnek kombattáns katonák, de önként jelentkeztek a monarchia elleni harcra. Utóbb már kényszerrel toboroztak a szerb hadsereg részére untauglich szerbeket és egy katonatiszt felügyelete alatt komitácsikká képezték ki őket.

A komitácsi nem rendes katonaság és meg nem engedett fegyverekkel küzd. Vérszomjas haramiakként öldöklök le a fogságukba került katonákat.

Csak a szerb testvérek szabadulnak meg néha a biztos haláltól, mert arra gondolnak a szerbek, hogy ezeket megszerezhetik még a nagyszilv eszme számára.

A monarchia seregének nagyon sok dolgot adott eleinte, amíg a komitácsiktól megszabadultak. Nagyon sokszor megtörtént, hogy a szántóföldeken szerb parasztek mimelték a munkát s mikor katonaságunk a közelébe ért, kézibombát dobtak soraikba. Persze a megérdemelt büntetés nem maradt el. Máskor leshelyből, orvul lövöldöztek a komitácsik katonáinkra, akik bizony erőlyesen torolták meg a szerb civilek gazságait. A kémkedés napirinden volt s erre nemcsak a szerbiai, hanem a hazai szerbeket is iparkodtak felhasználni.

A komitácsik rettenetesen kegyetlenkedtek a sebesülten kezeik közé került harcossainkkal, a halottakat megcsontították, a ruhájukat lehúzták s abban közeltették meg a mi csapatainkat.

A kémeket és a komitácsikat a hadijog szem előtt tartásával irgalmatlanul kivégezték s így lassanként annyira megritkították a komitácsik sorait, hogy azok lassanként megfogyatkoztak a szerb sereggel együtt.

Ekkor már biztonságosabban haladtak előre csapataink. Már Kragujevácz falait is dönggették az ágyúink.

Azóta semmi hír sincs a déli harcterről.

Az előkészület folyik. A monarchia készül az offenzívára, a szerbek a védelemre.

Szerbia tudja már, hogy napjai megvannak számlálva és hogy Belgium után Szerbia is el fog tűnni a föld színéről. Minden előkészületet megtesz az élet-halál tusára, amit a monarchia feltartóztatlan csapatai ellen kell kifejtjenie.

Orosz- és Franciaországból munióiót szállítat magának, a tüzéségét francia tüzerekkel szerette volna frissíteni, a hadseregét reorganizálta s hogy a monitoraink ellen védve legyen, aknasorokat helyez el a Dunán. Hogy az egészségügyét megjavítsa, fizetés fejében orvosokat hozat a semleges államokból. És ami a legérdekesebb, újból komitácsikat neveltett, mert tudja, hogy ezek az irreguláris katonák milyen szolgálatot tettek eddig a szerb seregnek. A monarchia seregének vasmarkai alatt fuldokló Szerbia görcsösen, az életöztön minden erejével kapaszkodik az utolsó szalmaszálba, ami megmenthetné ezt a nyugtalan véru, kalandor államot, amely megrabolta Törökországot és szövetségesét Bulgáriát is, amelynek segítségével érte el nagyszerű balkáni sikereit. Szerbia nem akarta élvezni a békés fejlődés örömeit, örökös aspirációival a sir szélére sodorta magát.

Hogy milyen lázas készülődéseket tesz Szerbia a monarchia újabb offenzi-

vájának a megindulására, arra vonatkozólag igen érdekes dolgokat mondott el a napokban a Szabadkán tartózkodó Tomasev Radko szófiai kereskedő, aki Budapestről tart haza Bulgáriába.

— Én csak nemrégiben is voltam Nisben.

— A szerbek és a bolgárok ninesenek jó viszonyban Macedónia miatt, de azért Bulgária korrekt semlegességét igyekszik fentartani. A szerbek szemelláthatólag keresik Bulgária barátságát, mert attól félnek, hogy hátha támadja s éppen azért gyakori tanácskozások is folytak a két állam diplomatai között a macedon kérdés rendezésére, sőt már arról is szó volt, hogy a szerbek átengedik Macedóniát Bulgáriának, de ekkor megszakadtak a tárgyalás fonalai...

— A szerbek eleinte nagyon el voltak keseredve Pasics miniszterelnök, a szerb tábornokok és az uralkodóház ellen s ez az elkeseredés Belgrádnak a monarchia hadseregének kezére jutásával tetőfokra hágott. De amikor Belgrád ismét szerb kézre került, a szerbek hangulata is barátságossá vált Péter királylval szemben.

— Biztos tudomásom van róla, hogy a szerbek ismét komitácsikat igyekeznek nevelni. Rendszeres oktatásban részesítettek gyanus civil egziszenéiákat s most újból közel ezer komitácsival rendelkezik Szerbia.

— Ezenkívül a hadseregét is organizálta s egyes hírek szerint a tizennyolc évesek besorozásával és a felgyógyult sebesültek harctérre dobásával közel kétszázötvenezer embert állít a harctérre.

— Elelemben a szerbek nem szenvednek hiányt s most nagyon bizakodnak a győzelemben, mert Oroszország folyton biztatja és győzelmi hírekkel áltatja. A szerb katonák azonban már elkedvetlenedtek, kiábrándultak a háborúból. Beszéltem több olyan katonával, akik a török és bolgár háborukat is végigküzdötték és a monarchia serege ellen is harcoltak. Ezek alig várják a béke virradó napjait.

TAJÉKOZTATÓ.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután

órától este 10-ig. Könyvtárára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjegylete“ nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 2-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

Hirdetések.

Egy 25 év óta fennálló, igen jól bevezetett

fogműterem-helyiség

az 1-ső em. lakással esetleg lakás nélkül f. é. augusztus 1-től bérbeadó.

Ugyancsak bérbeadó egy II. emeleti

4 szobás lakás,
hol évek óta ügyvédi iroda volt,
folyó évi augusztus hó 1-étől.

Bővebbet a háztulajdonosnál

Bukovác István
Hunyadi-utca sark.

123-x.2

Kiadó lakások.

Egy különálló ház
a Melencei-utcában,

mely 5 lakószobából, mellékhelyiségekből
— (istálló, ker) áll, —

a Melencei-utca 2. szám alatti házban

egy 3 szobából álló és
— egy 2 szobából álló —

udvari lakás kiadó
1915 május hó 1-től

— Bővebbet —

KOLLARICH GÁBOR gyógyszerárában.

155-3.1

Mindennemű használt

zsákokat

(kivéve pamutzsákokat)

legmagasabb áron vesznek:

Berger Testvérek

Budapest, V., Honvéd-utca 29. szám.

157-1.1

Hirdetmény.

Nagyméltóságú báró **Duka Ézáné** urasszony nagyvida-pusztai
— uradalmából körülbelül —

900 kat. holdnyi szántóföld

folyó évi március hó 2-ikán délelőtt 11 órakor az
ernőháza községében megtartandó nyilvános haszonbérleti árverésen az

1915/1916. gazdasági évre

≡ bérbeadatik. ≡

156-1.1

Részletes bb feltételek az ernőháza községében megtekinthetők.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Antales:

Szelentky Pál, Arpád-utca.

Bélogos:Schmidt Ferenc, Nicky-utca.
Walik István, József főherceg-u.**Blatósítási ügynökségek:**Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fng-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Alt.) Arpád-u. 21.
Rosenberg Salamon (Magyar Élet- és Járadék), Ferenc József-tér. Telefon 3—22.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabonatér.**Borbély és fodrász:**Ikity Dusán, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.**Bútergyár:**

Bencze A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők:Kertész A., Iskolaépület.
Weinberger K., Hunyadi-u.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.**Divatáruház:**Boskovits S. J., Hunyadi-utca.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.
Perger Rezső, Jókai-u.**Deboxgyár és műanyagkötészet:**

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Élelmiszerek:Mesznik R. Özvegye, Hunyadi-utca.
Goldberg Mihály, Hunyadi-u.**Fényképész:**

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis Sándor, Klub-kávéházzal szemben.
Kovács Ödön, Hunyadi-utca.
Tóth József Hunyadi-utca.**Fogműterem:**

Buzolich József, Hunyadi-utca.

Fűszer- és csomagolókereskedés:Fendler József, Hunyadi-u.
Weiterschan József, Hunyadi-u.**Gépjavitó műhely:**Bürger és Grünwald, Temesvári-u.
Csókás Antal, Nicky-utca.**Gőzfűrés:**Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.**Gyógyszertárak:**Kellner J. utóda Czikkajló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, Szerb egyház-palota.**Hálógyár:**

Csusner János.

Kalapkészítő:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelés Béla, Hunyadi-utca.

Kávéházak:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműaru-, rövidárúüzlet:Benó testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.**Könyv-, zenemű- és papírkereskedés:**Almásy és Szepeessy, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.**Könyvkötészet:**

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállodával szemben).

Kocsigyártó:

Amend Ferenc, Nicky-utca.

Kőművesek:Gazdig György, Szerbtemplom-u.
Hoff N. és társa.
Klaszky Jakab, Váraljai-u.
Mattern Mihály, Juranics-u.
Pányi János.**Lakk-, keze-, és festékáruraktár:**

Pencz János, Megyeház-utca.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes:Bauerle testvérek, Városházépület.
Prokisch Gyula, Hunyadi-u.**Mozigépek, berendezések:**

Berger Árpád, Hunyadi-utca.

Műköszörüs:

Molnár János, Nicky-u.

Női kalapüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kész kosztüm és bluz:

Schwartz Dávid, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:Felsenstein Ferenc, Hunyadi-u.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-u.
Schwarz Dávid, Hunyadi-u.**Sirkóraktár és szobrászterem:**

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, Szerb egyházpalota.

Szállodák:Beneth nagyszálló, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.**Szénkereskedés:**

Herzog Gyula, Kinizsy-u.

Szeszgyár:Lukács és társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-u.**Téglagyár:**

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bencze A. és fiai.

Tűzifa-, épületfakereskedés:Annau örökösök, Korona-utca.
Gerő Henrik, Korona-utca 4.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.**Urdivatáruház:**

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:Boleszny Antal, Hunyadi-u.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.**Vendéglő, étterem:**Gál István, Orient-étterem
Habrich Ferenc, Melencei-u. 29.
Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király sörcsarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Rensing Mátyas, Otthon-sörcsarnok
Tóth és Norizsán, a nagyhid mellett.**Virágkereskedés és kertészet:**

Oláh Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontál”

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében